

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV034-23

Banja Luka, 31.03.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji	9
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	14
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	14
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	15
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	16
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	16
	6.3. Vanbilansna evidencija	16
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	16
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	16

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2022. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine; prihode, primitke, rashode i izdatake, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2022. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer popisom nije obuhvaćena biološka imovina (voćnjak) i zalihe materijala (za izradu učinaka, nedovršenih učinaka i dovršenih učinaka u skladištu).

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.4., 6.1.2.2. i 6.2.1. ovog Izvještaja:

Potcijenjeni su u najmanjem iznosu biološka imovina (4.293 KM), zalihe materijala i učinaka (77.723 KM), rashodi obračunskog karaktera (10.502 KM) i prihodi obračunskog karaktera (92.518 KM), jer biološka imovina (voćnjak), zalihe materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) nisu priznati i vrednovani u skladu sa članom 22., 47-49., 52., 53., 100.

i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 12 – Zalihe i MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.5. ovog Izvještaja:

Obrazloženja uz finansijske izvještaje Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci ne sadrže potrebne informacije definisane članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rektor i dekan su odgovorni za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 31.03.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci za 2022. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Pomoćna knjigovodstvena evidencija za formiranje cijene koštanja zaliha, strukture troškova koji ulaze u vrijednost zaliha, te ostalim elementima kalkulacija cijena zaliha nije uspostavljena, što nije u skladu sa članom 53. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Obračun putnih troškova u određenom broju slučajeva ne sadrži dokaze o ostvarenim troškovima (troškovi goriva) i datum kada je zaposleni podnio isti na obračun, što nije u skladu sa tačkom XVII podtačka (1. i 2.) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rektor i dekan su, takođe, odgovorni da osiguraju da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci.

Banja Luka, 31.03.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se:

- 1) prilikom popisa imovine, obuhvati biološka imovina (voćnjak) i zalihe materijala (za izradu učinaka, nedovršenih učinaka i dovršenih učinaka u skladištu), shodno odredbama člana 4., 12. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) priznavanje i vrednovanje voćnjaka koji se koristi u naučnoistraživačke svrhe, zaliha materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) vrši shodno članu 22., 47-49., 52., 53., 100. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, zahtjevima MRS-JS 12 - Zalihe i MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema,
- 3) transferi unutar iste jedinice vlasti evidentiraju shodno članu 141. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije shodno zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se:

- 1) uspostavi pomoćna knjigovodstvena evidencija na osnovu koje se može dobiti informacija o načinu formiranja cijene koštanja zaliha, strukturi troškova koji ulaze u vrijednost zaliha, te ostalim elementima kalkulacija cijena shodno članu 53. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članu 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se dekanu da obezbijedi da se:

- 2) putni nalozi za službena putovanja popunjavaju i pravdaju shodno Odluci o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj i da se putni nalozi za vozila (PN4 Obrazac) popunjavaju shodno članu 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2022. godinu,
- Odluka o usvajanju budžeta za 2022. godinu,
- Zakon o visokom obrazovanju, član 39., 45 - 54., 60 - 66., 79., 88., 97 - 106. i glava XII,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o radu, član 26., 33., 35., 39., 205. i 207.,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o posebnom doprinosu za solidarnost,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske,
- Pravilnik o standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Statut Univerziteta u Banjoj Luci,
- Statut Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Poljoprivredni fakultet (u daljem tekstu: Fakultet) je jedna od 18 organizacionih jedinica Univerziteta u Banjoj Luci (u daljem tekstu: Univerzitet).

Univerzitet ima svojstvo pravnog lica i u pravnom prometu odgovara svom svojom imovinom, dok Fakultet u pravnom prometu sa trećim licima ima ograničena ovlaštenja u okviru upisane djelatnosti u skladu sa Statutom Univerziteta. U pravnom prometu Fakultet zastupa dekan, u granicama ovlaštenja utvrđenih Zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20), Statutom Univerziteta i Statutom Fakulteta.

Fakultet je članica koja razvija nastavni i naučno-istraživački rad kao osnov svoje djelatnosti.

Organi Fakulteta su dekan i naučno-nastavno vijeće, a organ rukovođenja je dekan.

U okviru Fakulteta je formirano šest istraživačko-razvojnih instituta, a to su Institut za ratarstvo, Institut za agroekologiju i zemljište, Institut za hortikulturu, Institut za stočarstvo, Institut za reprodukciju domaćih životinja i Institut za ekonomiku poljoprivrede i ruralni razvoj.

Sredstva za rad Fakulteta obezbijedena su iz budžeta Republike, vlastitih prihoda i grantova.

Finansijske transakcije Fakulteta se obavljaju u sistemu Jedinostvenog računa trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: JRT) čija je glavna knjiga dio glavne knjige budžetskog korisnika Univerziteta, a koja je u cijelosti u sastavu glavne knjige trezora Republike (u daljem tekstu: GKT). Aktivnosti su iskazane na računovodstvenim fondovima 01 - opšti budžetski fond, 02 - fond prihoda po posebnim propisima i 03 - fond grantova. Fakultet nema direktnu konekciju sa SUFI sistemom, unos podataka i knjiženje transakcija u GKT vrši Sektor materijalno-finansijskih poslova koji je organizovan pri Rektoratu.

Imajući u vidu ograničenja Fakulteta u pravnom prometu, te da su kontrolne aktivnosti propisane internim pravilnicima na nivou Univerziteta kojim su postupci koji se odnose na definisanje ovlaštenja i odobrenja, razdvajanje dužnosti, kontrola pristupa resursima i evidencijama, verifikacija, usklađivanje, nadzor i dr., uspostavljeni i implementiraju se od najvišeg rukovodnog nivoa (rektora) prema nižim rukovodnim nivoima (dekan, finansijski direktor) preporuke u ovom izvještaju su date rektoru i dekanu.

Fakultet je u skladu sa članom 20. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14) dostavio Primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci za period 01.01-Z1.12.2022. godine (RV034-23 od 21.03.2023). Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je sa dužnom pažnjom razmotrila primjedbe i ocijenila da su takvog karaktera da nemaju suštinski uticaj na nalaze, preporuke i dato mišljenje. Uz konačan izvještaj dostavljen je i odgovor na date primjedbe.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju pojedinačne finansijske revizije Fakulteta.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja vezana za poslovanje Fakulteta propisani su Zakonom o visokom obrazovanju, statutima Univerziteta i Fakulteta, pravilnicima i drugim aktima donesenim na nivou Univerziteta.

Statutom Fakulteta (donesen u 2022. godini) je propisana djelatnost, organizacija, organi, organizacija studija, položaj studenata i pravila studiranja, položaj akademskog osoblja, radni

odnosi, osiguranje kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada, javnost rada, evidencije i javne isprave, priznavanje stranih visokoškolskih isprava i druga pitanja od značaja za rad Fakulteta.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu (novi donesen u 2022. godini) za Fakultet je sistematizovano pored radnih mjesta dekana i dva prodekana, 47 radnih mjesta za administrativno osoblje, i radna mjesta nastavnika i saradnika u skladu sa potrebama nastavnog procesa (za radna mjesta čija se plata finansira iz budžeta) i sedam radnih mjesta čija se plata finansira iz projekata, grantova i prihoda na tržištu.

Na dan 31.12.2022. godine ukupno je bilo zaposleno 89 izvršilaca za radna mjesta čija se plata finansira iz budžeta (fond 01) od kojih 44 izvršioca čine akademsko osoblje (redovni i vanredni profesori, docenti i viši asistenti), a 45 administrativno osoblje (stručni saradnici, laboranti, administrativno i tehničko osoblje). Za dva izvršioca na određeno vrijeme plata se finansirala iz projekata (fond 03).

Funkcionisanje sistema internih kontrola, propisano je aktima Univerziteta. U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), na nivou Univerziteta, imenovano je odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, donesen je plan uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole, definisani su ključni poslovni procesi, uspostavljena knjiga poslovnih procesa i donesena je Strategija upravljanja rizicima.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Univerzitet je sačinio godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, koji se organizuje i provodi na nivou Univerziteta, odnosno Fakulteta, nije izvršen kako je propisano članom 4., 12. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer popisom nije u potpunosti obuhvaćena biološka imovina (voćnjak) i zalihe materijala (za izradu učinaka, nedovršenih učinaka i dovršenih učinaka u skladištu).

U skladu sa članom 53. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18) i članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20), nije obezbijedena pomoćna knjigovodstvena evidencija na osnovu koje se dobija informacija o načinu formiranja cijene koštanja zaliha, strukturi troškova koji ulaze u vrijednost zaliha, te ostalim elementima kalkulacija cijena.

Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21) nije u potpunosti primijenjena, jer dio putnih naloga za službena putovanja nije opravdan u roku od sedam dana od dana završetka službenog putovanja, obračun putnih troškova u određenom broju slučajeva ne sadrži dokaze o ostvarenim troškovima (troškovi goriva) i datum kada je zaposleni podnio isti na obračun, putni nalozi za službena putovanja u inostranstvo ne sadrže vrijeme prelaska granice BiH (u oba pravca), što nije u skladu sa tačkom XVII podtačka (1. i 2.), tačkom XV podtačka (1. i 2.) i tačkom X podtačka (2. i 5.) navedene Odluke.

Putni nalozi za vozila (PN4 Obrazac) se ne popunjavaju, što nije u skladu sa članom 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17).

Nismo se mogli uvjeriti u postojanje utvrđenih normativa za službena vozila, te da se za svako vozilo vodi evidencija količine utrošenog goriva i iznosa troška, troškova održavanja, troškova registracije ili drugih pripadajućih troškova za službena vozila.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u tačkama 6.1.1., 6.1.2.2., 6.2.1. i 6.5. ovog izvještaja.

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se:

- **prilikom popisa imovine, obuhvati biološka imovina (voćnjak) i zalihe materijala (za izradu učinaka, nedovršenih učinaka i dovršenih učinaka u skladištu), shodno odredbama člana 4., 12. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,**
- **uspostavi pomoćna knjigovodstvena evidencija na osnovu koje se može dobiti informacija o načinu formiranja cijene koštanja zaliha, strukturi troškova koji ulaze u vrijednost zaliha, te ostalim elementima kalkulacija cijena shodno članu 53. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članu 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.**

Preporučuje se dekanu da obezbijedi da se putni nalozi za službena putovanja popunjavaju i pravdaju shodno Odluci o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj i da se putni nalozi za vozila (PN4 Obrazac) popunjavaju shodno članu 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

4. Nabavke

Upravni odbor Univerziteta je usvojio objedinjeni Plan javnih nabavki na nivou Univerziteta u okviru kojeg su planovi nabavki članica Univerziteta. Statutima Univerziteta i Fakulteta, te Pravilnikom o javnim nabavkama na Univerzitetu je propisano da odluke o pokretanju postupka javnih nabavki donosi Rektor za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 20.000 KM, a za nabavke čija je procijenjena vrijednost veća od 20.000 KM, odluku donosi Upravni odbor Univerziteta. Odluke o pokretanju postupka javne nabavke putem direktnog sporazuma donosi dekan. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu, postupci javnih nabavki provode se u okviru Sektora materijalno-finansijskih poslova koji je organizovan pri Rektoratu.

Planom javnih nabavki Univerziteta i izmjena i dopuna plana za 2022. godinu planirane su nabavke za Fakultet u iznosu od 460.500 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), od čega se na nabavke robe odnosi 354.000 KM, usluga 76.300 KM i radova 30.200 KM.

Vrijednost ugovorenih nabavki u 2022. godini iznosi 277.117 KM ili 60% u odnosu na planiranu vrijednost za 2022. godinu. Prema izvještaju o realizaciji plana nabavki provedena su 22 postupka javnih nabavki i to sedam direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti od 21.897 KM, osam konkurentskih zahtjeva ugovorene vrijednosti od 136.852 KM i sedam otvorenih postupaka ugovorene vrijednosti od 118.368 KM.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 14 postupaka javnih nabavki i to šest otvorenih postupaka, pet konkurentskih zahtjeva i tri direktna sporazuma u ukupnoj vrijednosti od 246.232 KM, što čini 88% u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost nabavki tokom 2022. godine.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke (bez PDV-a) električnih makaza sa pripadajućim setom (3.630 KM), usluge izrade elaborata o provedenim geotehničkim ispitivanjima za potrebe izrade objekta laboratorija (4.300 KM), usluge kalibracije

laboratorijske opreme od strane ovlaštene laboratorije sertifikovane od strane Instituta za akreditovanje BiH (3.149 KM), usluge žetve poljoprivrednih usjeva za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra (11.999 KM), sistema protivgradne zaštite za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra (29.032 KM), mineralnih đubriva za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra (49.919 KM), usluge izrade glavnog projekta laboratorija za potrebe fakulteta (15.680 KM), sistema za navodnjavanje za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra (11.155 KM), laboratorijske opreme i laboratorijskog potrošnog materijala (3.820 KM), putničkog motornog vozila (57.521 KM), istraživačke opreme za eksperimente za potrebe realizacije projekta „Promovisanje pametnog upravljanja vodom u poljoprivredi u BiH, Smartwater“ (u daljem tekstu: projekat „Smartwater“) u iznosu od 28.900 KM, hemikalija za potrebe Fakulteta (13.497 KM), hemikalija za molekularne metode za potrebe Fakulteta (10.900 KM), usluga drumskog prevoza za potrebe izvođenja nastavnog procesa (2.730 KM).

Pregledom navedenih postupaka nisu uočene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Fakultet je po organizacionoj klasifikaciji potrošačka jedinica budžetskog korisnika Univerziteta, te je Finansijski plan Fakulteta sastavni dio Finansijskog plana Univerziteta.

U skladu sa instrukcijom Univerziteta, Fakultet je pripremio Plan prihoda, rashoda i izdataka za 2022. godinu za fond 02 i 03, dok je plan izdataka za fond 01 sačinio Sektor materijalno-finansijskih poslova.

Nakon usvajanja budžeta i dva rebalansa budžeta Republike Srpske, Upravni odbor Univerziteta usvojio je Finansijski plan Univerziteta koji obuhvata fondove 01, 02 i 03 (odluke Upravnog odbora od 25.01.2022. godine i 28.11.2022. godine). Budžet Univerziteta je planiran u ukupnom iznosu za sve organizacione jedinice, a pripadajući dio koji se odnosi na Fakultet za fond 01 iznosi 3.238.870 KM, fond 02 (235.500 KM) i fond 03 (618.000 KM, bez prenesenih sredstava iz ranijeg perioda). Sredstva fonda 01 su odobrena za finansiranje rashoda za lična primanja (3.083.184 KM), korišćenje roba i usluga (130.286 KM) i ostalih izdataka (25.400 KM). Iz vlastitih prihoda (fond 02) se finansiraju rashodi za lična primanja (33.110 KM), korišćenje roba i usluga (206.290 KM), tekući grantovi (4.000 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (20.100 KM) i ostali izdaci (10.000 KM), a iz sredstava granta (u okviru kojih su prenesena sredstva iz ranijeg perioda 1.100.000 KM), rashodi za lična primanja (148.000 KM), korišćenje roba i usluga (706.000 KM), tekući grantovi (650.000 KM) i izdaci za nefinansijsku imovinu (176.000 KM).

U skladu sa Pravilnikom o kriterijumima za korišćenje vlastitih prihoda na Univerzitetu od 28.12.2021. godine i Pravilnikom o sticanju, raspodjeli i korišćenju vlastitih prihoda i prihoda od grantova (pomoći) Fakulteta od 12.05.2022. godine, za vlastite prihode i grantove su utvrđeni omjeri za raspodjelu i njihovo korišćenje od strane Fakulteta, Univerziteta i Instituta koji je pružalac usluga.

6. Finansijski izvještaji

Fakultet je iz baze trezorskog sistema izlistao obrasce godišnjih finansijskih izvještaja Obrazac 2.01 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01; Obrazac 2.02 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 02; Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT i Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT, te sačinio pisana Obrazloženja uz finansijske izvještaje.

Zbog činjenice da Univerzitet zbirno planira budžet za sve organizacione jedinice, Obrazac 2.01 - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom

fondu 01 i Obrazac 2.02 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 02 ne daju informacije o analitički planiranom budžetu i prekoračenju budžeta za pojedinačnu organizacionu jedinicu, odnosno Fakultet.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 1.235.820 KM. Čine ih prihodi u iznosu od 1.071.195 KM i primici u iznosu od 164.625 KM.

Prihodi su iskazani na fondu 01 (8.710 KM), fondu 02 (478.408 KM) i fondu 03 (584.076 KM), a odnose se na neporeske prihode, grantove, prihode obračunskog karaktera i transfere između ili unutar jedinica vlasti.

Primici su iskazani na fondu 01 (17.848 KM) i fondu 02 (146.777 KM), a odnose se na primitke za nefinansijsku imovinu i ostale primitke.

6.1.1.1. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 365.361 KM na fondu 02, a najvećim dijelom se odnose na prihode od pružanja javnih usluga (364.106 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga se odnose na naknade koje plaćaju studenti (44.054 KM), naknade za drugi i treći ciklus studija (33.171 KM), naknade za sticanje naučnog stepena doktora nauka (5.000 KM), prihode ostvarene od naučnoistraživačkog rada (68.428 KM), organizovanja naučnih skupova (11.624 KM), izrade stručnih studija i projekata (91.441 KM), ostale prihode (2.120 KM), edukacije trećih lica (1.282 KM), zakupnine (855 KM), konsultantske usluge (80.153 KM) i prihode od pružanja usluga ovlašćenih laboratorija (25.978 KM).

6.1.1.2. Grantovi

Grantovi su iskazani u iznosu od 578.391 KM na fondu 03, a odnose se na grantove iz inostranstva (291.069 KM) i grantove iz zemlje (287.322 KM).

Grantovi iz inostranstva se odnose na grant sredstva uplaćena od strane Evropske komisije po projektima „Spajanje usluga ekosistema - mehanizam i interakcije za optimalnu zaštitu usjeva, poboljšanje oprašivanja i produktivnosti“ (31.365 KM) i „Smartwater“ (174.383 KM), te grant sredstva uplaćena od Američke ambasade u BiH po projektu „Preduzetničko umrežavanje i obrazovanje agronoma u cilju povećanja inovacija i poljoprivredne proizvodnje“ (85.321 KM).

Grantovi iz zemlje se najvećim dijelom odnose na podsticaje odobrene od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Agencije za agrarna plaćanja za unapređenje eksperimentalno-edukativnih i razvojnih centara u poljoprivredi (100.000 KM), isplatu drugog dijela podsticajnih sredstava za realizaciju „Programa posebnog nadzora nad prisustvom štetnih insekata u biljnoj proizvodnji na području Republike Srpske u 2022. godini“ (13.530 KM), isplatu drugog dijela podsticajnih sredstava za realizaciju „Programa posebnog nadzora karantinskih štetnih organizama na krompiru u Republici Srpskoj u 2021. godini“ (24.800 KM). Evidentiranje pomenutih podsticaja odobrenih od strane Agencije za agrarna plaćanja na poziciji tekućih grantova od pravnih lica u zemlji nije u skladu sa članom 141. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer navedeni prihodi predstavljaju transfere unutar iste jedinice vlasti.

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se transferi unutar iste jedinice vlasti evidentiraju shodno članu 141. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.1.3. Transferi

Transferi unutar iste jedinice vlasti su iskazani u iznosu od 75.104 KM na fondu 02, a odnose se na transfere odobrene od Ministarstva za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske po osnovu refundacija sredstava školarina za I i II ciklus studija. Transferi su potcijenjeni u iznosu od 138.330 KM, jer su odobrena sredstva Agencije za agrarna plaćanja evidentirana u okviru grantova u zemlji (tačka 6.1.1.2. izvještaja).

6.1.1.4. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 52.339 KM, na fondu 01 (8.710 KM), fondu 02 (37.943 KM) i fondu 03 (5.685 KM).

Prihodi obračunskog karaktera iskazani na fondu 01 se odnose na pomoći u naturi po osnovu donacije laboratorijske opreme od strane „Mozzart“ d.o.o. Banja Luka.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani na fondu 02 se odnose na prihode od realizacije zaliha (65.675 KM), usklađivanja vrijednosti imovine (46.321 KM), dobitaka od prodaje imovine (5.568 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera u negativnom iznosu (79.621 KM). Prihodi od realizacije zaliha se odnose na prihode od prodaje pšenice i soje kupcu „Darko-komerc“ d.o.o. Laktaši. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na naplaćena sporna potraživanja od Grada Doboj po osnovu izrade studije „Osnova zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta na teritoriji Grada Doboj“. Dobici od prodaje imovine se odnose na dobitak od prodaje vozila „Mercedes – Benz“. Ostali prihodi obračunskog karaktera se odnose na prihode po osnovu transakcija razmjene, koji nisu praćeni prilivom gotovine u momentu evidentiranja. Iskazani su u negativnom iznosu jer su dijelom naplaćeni iz ranijeg perioda.

Prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 92.518 KM, jer se priznavanje i vrednovanje biološke imovine (voćnjak), zaliha materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) ne vrši u skladu sa članom 22., 47-49., 52., 53., 100. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, zahtjevima MRS-JS 12 – Zalihe i MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (tačka 6.2.1. izvještaja).

6.1.1.5. Primici

Primici se odnose na primitke za nefinansijsku imovinu (86.429 KM) i ostale primitke (78.196 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu su iskazani na fondu 02, a odnose se na primitke ostvarene po osnovu prodaje vozila (12.460 KM) i primitke od prodaje zaliha dovršenih učinaka – pšenice i soje (73.969 KM).

Ostali primici se odnose najvećim dijelom na naplaćena potraživanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja po osnovu refundacija bolovanja koji su iskazani na fondu 01 (17.848 KM) i primitke po osnovu PDV-a koji su iskazani na fondu 02 (60.204 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 5.357.376 KM. Čine ih rashodi u iznosu od 5.013.870 KM i izdaci u iznosu od 343.506 KM.

Rashodi su iskazani na fondu 01 (3.476.156 KM), fondu 02 (414.109 KM) i fondu 03 (1.123.606 KM), a odnose se na tekuće rashode i rashode obračunskog karaktera.

Izdaci su iskazani na fondu 01 (25.400 KM), fondu 02 (147.583 KM) i fondu 03 (170.523 KM), a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 4.747.669 KM, na fondu 01 (3.212.319 KM), fondu 02 (411.744 KM) i fondu 03 (1.123.606 KM). Odnose se na rashode za lična primanja (3.214.934 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (981.261 KM), grantove (548.974 KM) i rashode iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti (1.000 KM).

Rashodi za lična primanja su iskazani na fondu 01 (3.082.033 KM), fondu 02 (39.404 KM) i fondu 03 (93.496 KM). Odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (3.083.258 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (81.809 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (43.837 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (6.031 KM). Zakonom o visokom obrazovanju i Zakonom o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/21, 53/22 i 106/22) je definisano da se bruto plate i naknade mogu isplaćivati na teret vlastitih prihoda. Rashodi za lična primanja isplaćena na teret grantova (fond 03) se odnose na lična primanja isplaćena saradnicima na projektu.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani na fondu 01 (130.286 KM), fondu 02 (361.690 KM) i fondu 03 (489.285 KM). Odnose se na rashode po osnovu zakupa (1.018 KM), utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (113.560 KM), režijskog materijala (21.506 KM), materijala za posebne namjene (55.270 KM), tekućeg održavanja (8.799 KM), putovanja i smještaja (138.592 KM), stručnih usluga (65.653 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (480 KM) i ostale neklasifikovane rashode (576.382 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga su iskazani na fondu 01 (61.891 KM), fondu 02 (41.205 KM) i fondu 03 (10.464 KM). Najvećim dijelom se odnose na rashode za centralno grijanje (61.891 KM), po osnovu utroška električne energije (23.090 KM), usluga vodovoda i kanalizacije (15.056 KM) i za usluge korišćenja fiksnog telefona (7.073 KM).

Rashodi za režijski materijal su iskazani na fondu 02 (14.642 KM) i fondu 03 (6.865 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode za kompjuterski materijal (7.349 KM), obrasce i papir (4.873 KM) i za ostali materijal za održavanje čistoće (3.834 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene su iskazani na fondu 02 (5.630 KM) i fondu 03 (49.640 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode za ostali materijal za poljoprivredu (4.784 KM) i za laboratorijski materijal (48.933 KM).

Rashodi za tekuće održavanje su iskazani na fondu 02 (7.945 KM) i fondu 03 (854 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode za tekuće održavanje medicinske i laboratorijske opreme (2.052 KM) i za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje opreme (2.470 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani na fondu 02 (49.467 KM) i fondu 03 (89.125 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima (82.338 KM), smještaja na službenim putovanjima (15.152 KM), ostale rashode po osnovu službenih putovanja (1.843 KM) i po osnovu utroška nafte i naftnih derivata (20.980 KM).

Rashodi za stručne usluge su iskazani na fondu 02 (12.269 KM) i fondu 03 (53.383 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge štampanja, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja i sl. (23.639 KM), procjeniteljske usluge (11.736 KM) i za ostale stručne usluge (12.825 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani na fondu 01 (68.394 KM), fondu 02 (229.420 KM) i fondu 03 (278.568 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu i autorskom radu u iznosu od 410.526 KM (fond 01 - 15.714 KM, fond 02 - 186.610 KM i fond 03 - 208.202 KM), bruto naknade za privremene i povremene poslove i za dopunski rad u iznosu od 53.509 KM (fond 01 - 48.169 KM i fond 02 - 5.340 KM) i rashode po

osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl. u iznosu od 65.026 KM (fond 02 - 16.327 KM i fond 03 - 48.699 KM).

Rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu i autorskom radu koji su iskazani na fondu 01 se odnose na zaključene ugovore sa profesorima sa drugih univerziteta BiH i inostranstva. Na fondu 02 su evidentirani autorski honorari, putni troškovi za gostujuće profesore i naknade po ugovorima o angažovanju za profesore sa drugih univerziteta za koje su nedostajala sredstva za isplatu sa fonda 01. Na fondu 03 evidentirani su ugovori o autorskom radu zaključeni po projektima koji se realizuju na Fakultetu (projekat „Vitalizacija značaja IKT u poljoprivrednom obrazovanju Viral“ – u daljem tekstu: „projekat Viral“, „projekat Smartwater“, projekat „Agripreneur“, projekat „Rural Competitiveness Development Programme“ i dr.).

Rashodi za bruto naknade za privremene i povremene poslove i ugovor o dopunskom radu se odnose na zaključene ugovore o dopunskom radu sa šest profesora.

Rashodi po osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl. se najvećim dijelom odnose na troškove organizacije AgroRes simpozijuma u Trebinju u iznosu od 18.471 KM i na troškove realizacije radionice u okviru projekta „Agripreneur“ u iznosu od 20.423 KM .

Grantovi su iskazani na fondu 02 (9.000 KM) i fondu 03 (539.974 KM), a odnose se na grantove koji su najvećim dijelom doznačeni partnerima na projektima „Viral“ i „Smartwater“ (Univerzitetima u Podgorici, Mariboru, Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Sveučilištu u Mostaru Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet, „Agro voće“ d.o.o. Laktaši, Instituto Agronomico Mediterraneo Di Bari Italy, Tesoro Publico - Aportaciones De La UE, Madrid Spain, Mant-Montenegrin Association for new Techologies, Podgorica i Western Balkans Institute Srbija i drugima).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 1.500 KM na fondu 02, a odnose se na rashode za novčanu kaznu za izvršeni prekršaj po prekršajnom nalogu republičkog inspektora za prosvjetu i sport od 14.04.2022. godine.

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 266.201 KM, na fondu 01 (263.837 KM) i fondu 02 (2.365 KM), a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu obračunate amortizacije (262.863 KM). Navedeni rashodi su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 10.502 KM, jer se priznavanje i vrednovanje zaliha materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) ne vrši u skladu sa članom 47-49., 52., 53., 100. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 12 - Zalihe (tačka 6.2.1. izvještaja).

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci se odnose na izdatke za nefinansijsku imovinu (266.912 KM) i ostale izdatke (76.595 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani na fondu 02 (96.763 KM) i fondu 03 (170.149 KM). Izdaci iskazani na fondu 02 najvećim dijelom se odnose na izdatke za nabavku sistema protivgradne zaštite (5.652 KM), novog motornog vozila (67.300 KM), sistema za navodnjavanje (12.888 KM) i izdatke za osnovni materijal za izradu učinaka – sjeme soje (7.803 KM). Izdaci iskazani na fondu 03 se najvećim dijelom odnose na nabavku sistema protivgradne zaštite (28.790 KM), računarske opreme (22.510 KM), laboratorijske opreme (40.833 KM), softvera u okviru projekta „Viral“ (4.800 KM) i nabavku pomoćnog materijala za izradu učinaka - mineralno đubrivo za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra (58.405 KM).

Ostali izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti, iskazani na fondu 01 za naknade plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (25.400 KM) i izdatke po osnovu PDV-a, iskazani na fondu 02 (46.562 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Ukupna imovina je na dan 31.12.2022. godine iskazana u neto vrijednosti od 10.944.041 KM (bruto vrijednosti od 18.777.966. KM i ispravke vrijednosti od 7.833.925 KM), a čine je nefinansijska imovina neto vrijednosti od 10.864.205 KM i finansijska imovina i razgraničenja neto vrijednosti od 79.836 KM.

Ukupne obaveze na dan 31.12.2022. godine su iskazane u iznosu od 467.059 KM, dok vlastiti izvori na dan izvještavanja nisu iskazani.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Neto vrijednost nefinansijske imovine se odnosi na proizvedenu stalnu imovinu (2.798.653 KM), dragocjenosti (6.464 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (7.992.879 KM) i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima (66.209 KM).

Proizvedena stalna imovina se odnosi na zgrade i objekte (2.153.027 KM), postrojenja i opremu (622.228 KM), biološku imovinu (2.204 KM) i nematerijalnu proizvedenu imovinu (21.194 KM).

Zgrade i objekti se najvećim dijelom odnose na zgradu Fakulteta (1.706.244 KM), objekte botaničke bašte (231.894 KM), kontejnere za smještaj ljudstva u Eksperimentalno-edukativnom centru (20.260 KM) i sistem protivgradne zaštite (33.584 KM).

Postrojenja i oprema se najvećim dijelom odnose na motorna vozila (66.498 KM), poljoprivredna vozila (traktori, sijačice, kosilice i dr.) u iznosu od 115.108 KM, kancelarijski namještaj (6.648 KM), računarsku mrežnu opremu (18.621 KM), računarsku opremu (42.910 KM), laboratorijsku opremu (102.809 KM), bibliotečke knjige (95.667 KM), mašine i uređaje (38.200 KM), sistem za navodnjavanje (18.951 KM) i mjerne i kontrolne instrumente i uređaje (84.939 KM).

Biološka imovina se odnosi na voćnjak, odnosno na neto vrijednost sadnica trešnje koje su nabavljene iz vlastitih sredstava. Voćnjak zauzima površinu od 3 ha u okviru Eksperimentalno-edukativnog centra gdje su zasađene sadnice kruške, šljive, trešnje, vinove loze, borovnice, maline, kupine, ogrozda, oraha i lješnjaka koje su donirane i nisu evidentirane u poslovnim knjigama u vrijednosti od 4.293 KM. Shodno navedenom, potcijenjena je biološka imovina i pomoći u prirodi u najmanjem iznosu od 4.293 KM (respektivno) i priznavanje i vrednovanje voćnjaka koji se koristi u naučnoistraživačke svrhe nije izvršeno u skladu sa članom 22. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Vlada Republike Srpske, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Fakultet su zaključili Ugovor o koncesiji 06.07.2017. godine, kojim je Fakultetu dodijeljena koncesija za korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske, na području opštine Laktaši, a zbog ostvarivanja prava obavljanja naučnoistraživačkog rada i izvođenja praktične nastave iz oblasti poljoprivredne proizvodnje u okviru Eksperimentalno-edukativnog centra za razvoj agrarnog sektora Republike Srpske. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta koje je predmet koncesije iznosi 49,9633 ha. Koncesija je dodijeljena na period od 25 godina.

U skladu sa Izvještajem o utrošku sredstava podsticaja u sjetvenoj 2021/2022 godini cijela koncesiona površina je stavljena u funkciju poljoprivredne proizvodnje. Poljoprivredna proizvodnja je podijeljena na komercijalni i ogledni dio. Na površini od 3 ha zasađen je voćnjak (ogledni dio). Ozima merkantilna pšenica i ječam posijani su na površini od 15 ha (komercijalni dio zauzima površinu od 14,343 ha, a ogledni dio 0,657 ha). Merkantilni kukuruz je posijan na površini od 5 ha (ogledni dio). Merkantilna soja je posijana na površini od 14,4 ha (komercijalni dio 8,8 ha, a ogledni dio 5,6 ha). Industrijska konoplja posijana je na površini od 1 ha (ogledni dio).

Nematerijalna proizvedena imovina se odnosi na računarske programe.

Neproizvedena stalna imovina se odnosi na zemljište u vrijednosti od 7.992.879 KM koje je u vlasništvu Univerziteta (7.761.900 KM) i poligon Instituta za hortikulturu (230.979 KM).

Vrijednost stalne imovine je povećana najvećim dijelom po osnovu izgradnje sistema protivgradne zaštite (34.442 KM), sistema za navodnjavanje (12.888 KM), nabavke novog motornog vozila (67.300 KM), računarske opreme (23.681 KM) i laboratorijske opreme (40.833 KM).

Vrijednost stalne imovine je umanjena po osnovu korekcije vrijednosti za efekte obračunate amortizacije (266.201 KM), po osnovu odluke o knjiženju rezultata popisa osnovnih sredstava na dan 31.12.2022. godine neto vrijednosti od 41 KM (bruto vrijednosti od 2.514 KM KM i ispravke vrijednosti od 2.473 KM) i prodaje vozila neto vrijednosti od 6.892 KM (bruto vrijednosti od 20.000 KM KM i ispravke vrijednosti od 13.108 KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima se odnosi na zalihe osnovnog materijala za izradu učinaka (7.803 KM) i pomoćnog materijala za izradu učinaka (58.405 KM). Zalihe osnovnog materijala za izradu učinaka se odnose na nabavku sjemena soje za Eksperimentalno-edukativni centar. Zalihe pomoćnog materijala za izradu učinaka se odnose na nabavku mineralnih đubriva za potrebe Eksperimentalno-edukativnog centra.

Zalihe osnovnog materijala za izradu učinaka su precijenjene u iznosu od 7.803 KM, jer su iste stavljene u upotrebu, a potcijenjeni su rashodi obračunskog karaktera, odnosno nabavna vrijednost utrošenih zaliha materijala u istom iznosu. U poslovnim knjigama u toku godine nisu evidentirane primljene donacije u naturi za sjeme kukuruza (koji je stavljen u upotrebu) u iznosu od 2.699 KM, te su zbog navedenog potcijenjeni pomoći u naturi, rashodi obračunskog karaktera, odnosno nabavna vrijednost utrošenih zaliha materijala i promet zaliha materijala za izradu učinaka u iznosu 2.699 KM (respektivno). Takođe, u poslovnim knjigama, nije izvršeno evidentiranje zaduženja i realizacija zaliha dovršenih učinaka u skladištu, te su zbog navedenog na datum izvještavanja potcijenjene zalihe dovršenih učinaka u skladištu (pšenica, soja, kukuruz) i korekcija prihoda za promjene vrijednosti zaliha učinaka u najmanjem iznosu od 85.526 KM (respektivno). Shodno prethodno navedenom, nije vršeno priznavanje i vrednovanje zaliha materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) u skladu sa članom 47-49., 52., 53., 100. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 12 – Zalihe.

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se priznavanje i vrednovanje voćnjaka koji se koristi u naučnoistraživačke svrhe, zaliha materijala, nedovršenih i dovršenih učinaka (u skladištu) vrši shodno članu 22., 47-49., 52., 53., 100. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 12 - Zalihe i MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su na dan 31.12.2022. godine iskazani u neto vrijednosti od 79.836 KM (bruto vrijednosti od 90.575 KM i ispravke vrijednosti od 10.739 KM), a odnose se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja se odnose na kratkoročna potraživanja u neto iznosu od 28.161 KM (bruto vrijednosti od 38.900 KM i ispravke vrijednosti od 10.739 KM), kratkoročna razgraničenja (8.725 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti (42.950 KM).

Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od kupaca „PD Semberija“ a.d. Bijeljina (13.411 KM), JU Poljoprivredni institut Republike Srpske (6.182 KM) i „ Agrolux“ d.o.o. Laktaši (2.507 KM) po osnovu stručne kontrole i zdravstvenih pregleda sjemenskih usjeva.

Kratkoročna razgraničenja se najvećim dijelom odnose na neizmirene obaveze za naknade plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (8.350 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (8.005 KM) i refundacija sredstava školarine I i II ciklusa studija od Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske (21.211 KM).

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja se odnose na kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih (293.960 KM) i obaveze iz poslovanja (173.100 KM). Sa 28.02.2023. godine navedene kratkoročne obaveze su izmirene.

6.2.4. Vlastiti izvori

Na dan 31.12.2022. godine Fakultet nije imao iskazane trajne izvore sredstava.

6.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne evidencije na dan 31.12.2022. godine iskazane su u vrijednosti od 17.554 KM, a odnose se na primljene garancije za uredno izvršenje ugovora zaključenih sa dobavljačima.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2022. godinu Fakultet nije objelodanio informacije o postojanju/nepostojanju sudskih sporova.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2022. godine sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Fakultetu, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, zbog neevidentiranja poslovnih događaja koji se odnose na biološku imovinu i zalihe u Obrazloženjima nisu u potpunosti objelodanjene informacije o stanju imovine i nastalim rashodima i prihodima. Takođe, nisu objelodanjeni podaci o sudskim sporovima (tačka 6.4. izvještaja). Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22).

Preporučuje se rektoru i dekanu da obezbijede da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije shodno zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Nevenka Luburić, s.r.

Milijana Stojaković Obradović, s.r.

Dragan Zjajić, s.r.